

Obsah

Předmluva	6
Úvod	7
Kapitola 1 – Charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí	9
1.1 Kulturně-sociální prostředí	9
1.2 Politicko-legislativní prostředí	12
1.3 Ekonomické prostředí	14
1.4 Institucionální prostředí	17
Literatura	18
Kapitola 2 – Úvod do teorie mezinárodního obchodu	19
2.1 Merkantilismus	19
2.2 Klasická politická ekonomie a mezinárodní obchod	20
2.2.1 David Hume (1711 – 1776) a kvantitativní teorie peněz	20
2.2.2 Adam Smith (1723 – 1790) a teorie absolutních výhod	20
2.2.1 David Ricardo (1772 – 1823) a teorie komparativních výhod	22
2.2.1 John Stuart Mill (1806 – 1873) a mezinárodní směnný poměr	24
2.3 Neoklasická ekonomie a mezinárodní obchod	25
2.3.1 Heckscherův a Ohlinův model	26
2.3.2 Stolperův a Samuelsonův teorém o změně světových cen	27
2.3.3 Teorém o vyrovnávání cen výrobních faktorů	28
2.3.4 Rybczynského efekt a změna relativní vybavenosti	28
2.3.5 Leontief a jeho paradox	29
2.4 Přehled vybraných alternativních teorií mezinárodního obchodu	30
2.4.1 Friedrich List a teorie dětských odvětví	30
2.4.2 Jagdish Bhagwati a teorie zbládnutí růstu	31
2.4.3 Paul Prebisch a teorie periferní ekonomiky	31
2.4.4 Rostoucí výnosy z rozsahu	31
Literatura a jiné prameny	32
Kapitola 3 – Úvod do ekonomie měnového kurzu	33
3.1 Základní pojmy	33
3.1.1 Nominální a reálné kurzy	33
3.2 Systémy měnových kurzů (kurzové režimy)	34
3.2.1 Režim čistého plovoucího kurzu (free floating)	35
3.2.2 Režim řízeného plovoucího kurzu (managed floating)	35
3.2.3 Režim pevného kurzu	35
3.2.4 Crawling Peg	36
3.2.5 Currency Board	36
3.3 Parita kupní síly (Purchasing Power Parity, PPP)	37
3.3.1 Zákon jediné ceny (One Price Law, OPL)	37
3.3.2 Absolutní (statická) verze parity kupní síly	38
3.3.3 Reálný kurz	39
3.3.4 ERDI (Exchange Rate Deviation Index)	39
3.3.5 Comparative Price Level (CPL)	40
3.4 Relativní (dynamická) verze parity kupní síly	41
Literatura a jiné prameny	42

Kapitola 4 – Vývoj mezinárodního obchodu	43
4.1 Globální tendence	43
4.2 Teritoriální a komoditní struktura světového obchodu	44
4.3 Ceny v mezinárodním obchodě	49
4.4 Zahraniční obchod zemí Evropské unie	50
Prameny	51
Kapitola 5 – Základy mezinárodní obchodní politiky	53
5.1 Vymezení pojmů	53
5.2 Struktura obchodně politických opatření	54
5.3 Autonomní nástroje obchodní politiky	54
5.3.1 Autonomní nástroje obchodní politiky tarifní	54
5.3.2 Autonomní nástroje obchodní politiky netarifní	56
5.4 Smluvní nástroje obchodní politiky	57
5.5 Principy mnohostranného obchodního systému	58
Prameny	58
Kapitola 6 – Mezinárodní ekonomická integrace v oblasti obchodu na příkladu vývoje v Evropě	59
6.1 Vymezení základních pojmů	59
6.2 Základní stupně ekonomické integrace a jejich charakteristika	59
6.3 Mezinárodní ekonomická integrace v oblasti obchodu na příkladu vývoje v západní Evropě po 2. světové válce	61
6.3.1 Od pásma volného obchodu k jednotnému vnitřnímu trhu	61
6.3.2 Proces budování hospodářské a měnové unie	64
6.4 Integrovaný seskupení na území východní Evropy	66
6.5 Integrovaný seskupení v jiných částech světa	67
Prameny	68
Kapitola 7 – Mezinárodní instituce ve vztahu k mezinárodnímu obchodu	69
7.1 Banka pro mezinárodní platby	69
7.2 Brettonwoodské instituce	70
7.2.1 Mezinárodní měnový fond	70
7.2.1 Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj	71
7.3 Význam GATT	73
7.4 Založení a význam WTO	75
7.5 UNCTAD	77
Prameny	77
Kapitola 8 – Investiční politika a její prosazování v České republice	79
8.1 Formování investičního prostředí v České republice	79
8.1.1 Vytvoření agentury pro zahraniční investice	81
8.1.2 Aplikace vládního „předzákonného“ systému investičních pobídek	82
8.1.3 Aplikace zákona o investičních pobídkách	84
8.2 Aktuální stav poskytování investičních pobídek	85
Daňová pobídka	88
Hmotná podpora vytváření nových pracovních míst	88
Hmotná podpora rekvalifikace zaměstnanců	88
8.3 Podpora pro strategické služby a technologická centra	88
Podmínky pro udělení podpor v oblasti strategických služeb	89
Podmínky pro udělení podpor pro technologická centra	90

8.4 Vývoj a současný stav podpory rozvoje průmyslových zón	90
Seznam použité literatury	93
Seznam použitých zkratk	94

Kapitola 9 – Vliv globalizace na mezinárodní obchod, strategické aliance, nové trendy v podnikatelských strategiích firem. 95

9.1 Stádia internacionalizace firem v globálním tržním prostředí	95
9.2 Důvody vstupu firem na mezinárodní trhy	98
9.3 Globalizace výroby, vznik globálních dodavatelsko-odběratelských řetězců	100
9.4 Strategické aliance	110
9.5 Vývojové trendy v retailingu	113
Prameny	115
Seznam tabulek, obrázků a grafů	116

... a to především v oblasti průmyslových zón, které jsou důležitou součástí průmyslové struktury a konkurenceschopnosti průmyslových podniků. Vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často umístěny v blízkosti dopravních uzlů, což umožňuje snížit logistické náklady a zlepšit přístup k surovinám a pracovní síle, stávají se stále více atraktivními pro investory. Navíc, vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často vybaveny moderní infrastrukturou, včetně vodního a elektrického inženýringu, což umožňuje podnikům snížit náklady na výrobu a zvýšit konkurenceschopnost. Vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často umístěny v blízkosti dopravních uzlů, což umožňuje snížit logistické náklady a zlepšit přístup k surovinám a pracovní síle, stávají se stále více atraktivními pro investory. Navíc, vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často vybaveny moderní infrastrukturou, včetně vodního a elektrického inženýringu, což umožňuje podnikům snížit náklady na výrobu a zvýšit konkurenceschopnost.

... a to především v oblasti průmyslových zón, které jsou důležitou součástí průmyslové struktury a konkurenceschopnosti průmyslových podniků. Vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často umístěny v blízkosti dopravních uzlů, což umožňuje snížit logistické náklady a zlepšit přístup k surovinám a pracovní síle, stávají se stále více atraktivními pro investory. Navíc, vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často vybaveny moderní infrastrukturou, včetně vodního a elektrického inženýringu, což umožňuje podnikům snížit náklady na výrobu a zvýšit konkurenceschopnost.

... a to především v oblasti průmyslových zón, které jsou důležitou součástí průmyslové struktury a konkurenceschopnosti průmyslových podniků. Vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často umístěny v blízkosti dopravních uzlů, což umožňuje snížit logistické náklady a zlepšit přístup k surovinám a pracovní síle, stávají se stále více atraktivními pro investory. Navíc, vzhledem k tomu, že průmyslové zóny jsou často vybaveny moderní infrastrukturou, včetně vodního a elektrického inženýringu, což umožňuje podnikům snížit náklady na výrobu a zvýšit konkurenceschopnost.

Liberalizace mezinárodního obchodu

Každá země svým způsobem ovlivňuje pohyb zboží, služeb, kapitálu a pracovních sil. Tato tři a nejrůznější nástroje obchodní politiky jsou v posledním desetiletí uplatňovány stále v menší míře, a to díky fungování dvoustranových a mnohostranných mezinárodních obchodních smluv, fungování tzv. mnohostranného obchodního systému v rámci WTO (původně GATT) a prohlubujícím se vztahům uvnitř integrovaných skupin. Široké uplatňování dočasných nepřírodních výhod, principů přiměřenosti, dokladování postupného tvořování, výlučnosti, nediskriminace a transparentnosti urychluje průběh obchodních jednání mezi zeměmi a usnadňuje přístup k trhům. Také změny politických režimů otevřely cestu liberalizaci. Následující tabulka č. 1 ilustruje proces snižování celních bariér v období od konce druhé světové války do poloviny 90. let.

1. Francis Coe, A. Why Talk Tokyo to Balance Group, Praze:1996
 2. Francis Richardson, M. Globalization and the International Trade Liberalization, Continuity and Change.
 3. Francis Novak, R. Neoliberalizace a modernizace, VŠE, Praha 1998
 4. Francis Nabholz, V. a kol., Mezinárodní ekonomické vztahy, MZ Editor, Praha 1997